

פניני הדרך

הארות והערות, שנאמרו בשיעור הדרך היומי, בביה"כ "אליהו הנביא", רוממה, ירושלים

דבר העורך

הגרוטאות

השנים עברו ביעף, לומדי ה"דרך היומי" בביה"כ "אליהו הנביא", מסיימים זה עתה שבע וחצי שנים, מחזור ש"ס, שהחל במסכת תענית, ירושלים לובשת חג, ומצפה למעמד הסיום שיתקיים ביום שלישי יב' סיון! בשעה 8.30 בביה"כ, שכונת רוממה.

זה מביא אותנו למעשה בעיריית "תל אביב", שהכריזה על מבצע "פינוי גרוטאות". א' התושבים, זקן מופלג, שכל חייו אסף גרוטאות כשהוא רכוב על אופניים "תלת אופן", שלוש קומות של גרוטאות עיטרו את חצרו. הפקחים הגיעו אליו, והוא סירב ואמר: בגופתי אעצור את הפינוי, אני לא אפנה! הפקחים הגיעו שנית עם צו בית משפט, והזקן מנע מהם, הוא נשכב על הרצפה. אולם שוטרים עיכבו אותו עד ש-120 משאיות סיימו את מלאכת הפינוי, והשיבו את הזקן לבית השממה. הזקן התהלך קדורנית, כל מפעל חייו התמוטט לו מול עיניו.

העירייה הגיעה לאחר כמה ימים עם פועלי ניקיון ניקו את המתחם, נטעו דקלים, שתלו פרחים, והרכיבו ספסלים. אחד הכתבים שסיקר את הפינוי שב לאחר חצי שנה, וביקש לראיין את הזקן. הוא מצא אותו יושב ומתענג בשמש בינות לעצים, הכתב פנה אליו וביקש לראיין אותו.

שלום לך אדוני, תוכל לתאר לי, האם אתה מרוצה ממבצע הפינוי? הזקן השיב בנחת, תודה על כל יום שעובר! אם עד אז חשבתי שהשמש מתחילה לזרוח בעשר בבוקר, גיליתי שהיא מתחילה לזרוח בשש בבוקר, אם חשבתי שאני חולה "אסטמה", גיליתי שזה היה בגלל האבק שהצטבר בגרוטאות, כיום אני יושב ומתענג, בינות לעצים עם השמש הזורחת, תודה לקל!

חמישים שנה הזקן חי בהרגשה שהגרוטאות זה העולם שלו, רק בסוף ימיו גילה שהחיים היפים לפניו, כמה אנשים כאלו מסתובבים בעולם שחושבים שהדרך שלהם היא הדרך אל האושר עד ש..

אשריכם לומדי דף היומי, הממלאים את חייכם בחיים של תורה יום ועוד יום, זה החג שלכם לומדי התורה!

שאלת החודש

הסוכן

מעשה בסוכן מכירות שעבד בחברה המייבאת סחורה מחו"ל, הוא הסתכסך עם אחד מבעלי החברה, והוחלט לפטר. כעבור כמה ימים הגיע הסוכן אל המחסנאי, שלא ידע על דבר פיטורו, וביקש ממנו כמות גדולה של סחורה. המחסנאי נתן לו, והלה מכר את הסחורה, לקח את הכסף וברח.

א. האם אפשר לתבוע את הנזק מהמחסנאי?

ב. האם אפשר להוציא את הסחורה מיד הלקוחות?

חוו דעתכם בנידון, בפקס: 02-5817174 / במייל: pninyhadaf@gmail.com

מסכת ראש השנה

א. דף כא. הוצאת ממון על פי אומדנא.

נתבאר בגמ' שלמה ביקש לדון דיני ממונות על פי הרגשת הלב, יצאה בת קול ומנעה ממנו, כיון שרק על פי עדים מוציאים ממון.

השאלה: ילד נפגע בכביש ע"י מכונית ובמקום היו שתי מכוניות כל אחד טען שהשני הוא הפוגע, המשטרה עשתה בדיקות על הכביש, והצביעה על אחת המכוניות האם ניתן להוציא ממון על פי זה?

ב. דף כב. עשיית לוטו ע"י המיקל בזה.

נתבאר בגמ' ובשו"ע חו"מ (שעב) דעת השו"ע לאסור והרמ"א מיקל.

השאלה: האם מותר לספרדי לצוות לאשכנזי המיקל בעשיית לוטו לעשות עבורו לוטו?

ג. דף כג. חזרת תומכת לידה בשבת.

נתבאר בגמ' התקין ר"ג שמילדת הבאה לעיר אחרת יש לה באותה העיר אלפיים אמה.

השאלה: תומכת לידה שהיולדת דורשת שתבוא עמה ללידה בשבת, האם מותר לה לחזור על ידי גוי, באופן שגם ע"י תשלום לא היתה באה?

ד. דף כד. עשיית דמות "אופה" בפתח מסעדה.

נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד (קמא) איסור עשיית צורות אדם שוקע ובלוט.

השאלה: האם מותר להציב בפתח מסעדה בובה דמות "אופה" האוחז מגש ומציע לקונים להיכנס?

ה. דף כה. נישוק ראש תלמיד שאמר סברא נאה.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (צח) איסור נישוק בבית הכנסת, ומצאנו שר"ג נישק את ר' יהושע על ראשו. השאלה: האם מותר לנשק ראשו של תלמיד בביה"כ תלמיד שאמר סברא נאה?

ו. דף כו. הוצאת ס"ת עם פעמוני זהב ביה"כ.

נתבאר בגמ' לגבי שופר של פרה ובגדי זהב ביה"כ, שאין להשתמש בהם דאין קטגור נעשה סניגור.

השאלה: האם יש מניעה להוציא ביה"כ, ס"ת עם פעמוני זהב?

ז. דף כז. הנחת תפילין על פאה המסתירה קרחת.

נתבאר בגמ' שופר המצופה זהב פסול, אף שכל לנאותו אינו חוצץ, יש דין שיגע בשופר.

השאלה: קרח הלובש פאה ע"ג ראשו, האם מותר להניח תפילין ע"ז, או דהוי חציצה?

ח. דף כח. הנחת מזוזה בשתי צדי הפתח.

נתבאר בגמ' שאין היתר להוסיף ברכה בברכת כוהנים או שאר ברכות והמוסיף עובר בכל תוסף.

השאלה: דלת כפולה בין שתי חדרים שלכל צד יש היכר ציר האם רשאי להניח מזוזה בשתי צדי הפתח?

ט. דף כט. הוציא אחרים בברכת הגומל ונזכר שכבר בירך.

נתבאר בגמ' ובשו"ע (קסז) כל הברכות אע"פ שיצא מוציא חוץ מברכת הלחם והיין.

השאלה: אדם שבירך הגומל והוציא אחרים חייבים בברכתו, ונזכר שכבר בירך מקודם האם יצאו י"ח?

השיעור בדף היומי נמסר ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

בשעה 20:15, לאחר תפילת ערבית, בביה"כ אליהו הנביא, רח' פתח תקוה 1, שכונת רוממה

לעילוי נשמת

המשפחה היקרה

רוח משה בן חמיסה מירה ז"ל

רוז בת חמיסה מרי ע"ה

אלו שנדבו להחזקת הגליון

ה"ה מאיר כהן, ה"ה אסף מזרחי, ה"ה דוד הגרי
ה"ה רון בן רבקה. משפחת הדס.

צדקתם עומדת לעד!

להשתתפות בהחזקת הגליון פנה למערכת
050-419-01-85

פתגמי מוסר

***זמן:** אבדה ניתן למצוא, אבל זמן שנאבד הוא כמו מחוגי השעות של השעון, לא רואים איך השעות זוזות.

***בין רופא לטייס:** מדוע הולך לרופא מברר היטב מי הרופא הטוב, ומוכן לשלם מיטב כספו לקחת את הטוב ביותר, ואילו כשעולה למטוס הוא לא בודק מי הטייס? כי במטוס אם הוא נופל גם הנהג נופל עמו, אבל ברופא יכול להיות שהניתוח יצליח והחולה ימות, הקב"ה דואג לנו בבחי' "עמו אנוכי בצרה" הוא נושא אותנו על כנפי נשרים, מה שקורה לנו ככיוול קורה לו.

*** בין עכביש לדבורה:** העכביש מייצר קורי עכביש משלו, ואילו הדבורה מלקטת מאחרים, אז מי יותר מעולה? לכאורה מי שמייצר משלו. אז מדוע מלקטים דבש ומגרשים את קורי העכביש? כי הדבש מביא חיים לעולם וקורי העכביש נועדו לצוד חרקים ולהמיתם. הפסוק אומר "מחוטב עצך עד שואב מימיו" מה בין חוטב עצים לשואב מים? השואב נותן חיים לאנשים ואילו הכורת עצים גורם מיתה בעולם, שהרי העצים מקבלים את ההבל המזוהם שיוצא מגופינו. התורה נמשלה לדבש! ולמים! חיים של תורה.

***איכות הסביבה:** מעשה רב חשוב שנסע לארה"ב לאסוף כסף למסודותיו, הוא התארך בבית גביר שכבדו כראוי, בבוקר הגישו לו כוס עם חלב חם, הוא שאל האם החלב כשר? אמר לו כן! אבל זה חלב עכו"ם, הוא אמר שהוא לא שותה, והם הביאו לו כוס תה, עבר יום ולמחרת בבוקר שוב כוס קפה עם חלב, הוא שאל החלב חלב עכו"ם? א"ל כן, אני אמרתי לך אמש שאני לא שותה חלב עכו"ם? נכון! אבל חשבתי שאחרי יום סיבובים באמריקה זה ישיפיע עליך...

***שידוך:** אנו אומרים בתפילת המועדים, "אתה בחרתנו- פי' עשית אותנו בחורים, אז והשיאנו- תדאג לנישואין שלנו, כידוע אומרים על שידוך שהוא מהשמיים, מדוע לא אומרים על שולחן שהוא מהשמיים? הגמ' מספרת שר"ש ביקש אוכל ירדה לו דמות רגל מהשמיים, ובא ושאל בבית המדרש האם מותר לאכול אמרו לו אין דבר טמא יורד מהשמיים, וכך כל שידוך הוא טהור.

טבעת קידושין, איך עושים? לוקחים חתיכת ברזל, מכופפים, מעגלים, ומקבלים טבעת. כך בחיים אם עומדים על שלנו, צפופים, ואם משתחוים, רוחחים.

***אמונה:** מעשה בכחור שהתחתן, לאחר שבועיים הבינו שהם לא מתאימים ונפרדה דרכם. כל אחד שמע שידוכים, הסבתא של הכחור התפללה בגרושתה של נכדה תמצא זיווג מהר, שאלו אותה מה אכפת לך ממנה? היא אמרה אין לכם מושג איזה צער זה לגרושה ששומעת, שבעלה לשעבר התחתן והיא לא, האברך מצא שידוך עם אחת המשפחות החשובות, כליל הוורט התקשר אחד מבני המשפחה לחתן וכישר לו הלילה גם גרושתך סוגרת וורט. לימים התברר שכיום שנישא הכחור, התחתנה גרושתו לשעבר.

מה יעשה אדם ויחיה: כך שאל אלכסנדר מוקדון את חכמי הנגב, מעשה בשר חשוב שבא למדינה ומצא תוכי מדבר ככני אדם חמד אותו וצד אותו והביאו למלך שהשתעשע בו, לימים השר בא לתוכי וסיפר לו שהוא נוסע למקום חבריו, אמר התוכי תמסור ד"ש ותגיד להם שאני עצוב, כי אני כלוא. הגיע השר לחבריו ואחד התוכים עף לכיוון השר שחשב עוד תוכי אני צד, אלא שברגע שהגיע לידיו סגר התוכי את עיניו ומת, השר זרק אותו מידו, והנה הלה התעורר לחיים, הוא חזר לממלכה וסיפר מה שהתוכי עשה לו, התוכי שמע, ולמחרת בבוקר באו לכלוב והנה התוכי מת... זרקו אותו ומיד הוא חזר לחיים ועף...

יג. דף לג. תוקע המעיר את השכנים הישנים.
נתבאר בגמ' המתעסק בתקיעת שופר לא יצא והתוקע לשיר יצא.

השאלה: תוקע והשכנות מתלוננות שזה מפריע להם בשעה מוקדמת ואינם מוחלים האם יצאו השומעים י"ח?

יד. דף לד. נהג משאית זבל עם תפילין.

נתבאר בגמ' שאין לומר ד"ת במבואות המטונפים. השאלה: נהג של רכב תברואה האוסף זבל, ומנהיג אותה כשתפילין לראשו, האם נוהג כראוי?

טו. דף לה. חלם בברכת כוהנים האם צריך לחזר לשמוע שוב.

נתבאר בגמ' העושים מלאכה בשדות, הכוהנים פוטרים אותם מברכת כוהנים.

השאלה: אדם שחלם ולא שמע כלל ברכת כוהנים, האם צריך לחזר אחר ברכת כוהנים לצאת ידי שיטת "החרדים" שמצוה לישראל להתברך?

מסכת תענית

לקבור שם מת?

כב. דף ח. פרסום דו"ח של ועדות הצדקה.

נתבאר בגמ' אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין.

השאלה: האם ועדות הצדקה צריכות להימנע מלתת דו"ח כספי של הכנסות והוצאות, בכדי שתשרה הברכה?

כג. דף ט. מכר מים מבארה של מרים.

נתבאר בגמ' ג' מתנות טובות שהיו לעם ישראל במדבר, ואחד מהם בארה של מרים.

השאלה: אדם המוכר מים מבארה של מרים וטוען שרב מקובל גילה לו היכן מיקומה, האם הוא אונאה?

כד. דף י. שני אברכים היושבים אחד ליד השני וכל אחד שומע נגן.

נתבאר בגמ' שני ת"ח ההולכים בדרך ואין ביניהם ד"ת ראוים להישרף ח"ו.

השאלה: האם יש מניעה לאברך היושב ליד חברו ושומע שיעור תורה בנגן בכך שלא מדבר עם חברו בד"ת?

כה. דף יא. אמר בזמן הזה "הריני נזיר" האם מתחייב.

נתבאר בגמ' הנזיר נקרא חוטא על כך שציער עצמו מהיין.

השאלה: אדם שאמר בזמן הזה הריני נזיר האם מתחייב בנזירות?

כו. דף יב. נרדם באוטובוס בלי תענית.

נתבאר בגמ' ובשו"ע (תקסד) רשאי אדם לאכול בתענית עד שיעלה עמוד השחר או שילך לישון.

השאלה: האם מי שנרדם באוטובוס כליל תענית ולא עשה תנאי נאסר מלאכול?

כז. דף יג. שימוש בדאודורנט לאבל.

נתבאר בגמ' איסור רחיצה לאבל, ולדעת הרמ"א (יו"ד שפא) אסור אפילו בצונן.

השאלה: האם מותר להתז' דאודורנט למי שאוסר רחיצה בצונן?

י. דף ל. חיוב נשים בקריעה בבואם לכותל.
נתבאר בגמ' שעושים זכר למקדש מהפסוק "ציון אין דורש לה" מכלל שצריכה דרישה.

השאלה: האם נשים חייבות לקרוע את הבגד, בכואם לכותל המערבי?

יא. דף לא. עניית אמן לכהן העולה עם נעליו.
נתבאר בגמ' ובשו"ע (קכח) האיסור לכהן לעלות לדוכן עם סנדליו.

השאלה: כהן שלא מוכן להוריד את נעליו בעלייתו לדוכן, האם עונים אמן אחריו?

יב. דף לב. תפילה בחג שבועות בנץ החמה או עם ילדיו.

נתבאר בגמ' ברוב עם הדרת מלך, ובזדאי יש מעלה לרוב עם זריזים מקדימין.

השאלה: האם יותר אדם על תפילה בחג שבועות ברוב עם בנץ החמה, בכדי להתפלל עם ילדיו במנין מאוחר עם מעט אנשים?

טז. דף ב. שפך מים בחג השבועות והזיק כובע.

נתבאר בגמ' ענין גבורות הגשמים דכתי' ושולח מים על פני חוצות.

השאלה: שפך מים בחג שבועות שכך נהגו אבותיו והזיק כובע, האם פטור מלשלם?

יז. דף ג. טעה בחג ואמר "רצה והחליצנו".

נתבאר בגמ' הטועה בקיץ ואמר 'משיב הרוח' וכו' צריך לחזור.

השאלה: אמר בחג 'רצה והחליצנו' במקום 'עלה ויבא', האם חוזר ל'רחם'?

יח. דף ד. תשלום לשדכן ששיקר בפרטים מהותיים.

נתבאר בגמ' אליעזר שאל שלא כהוגן והשיבו לו כהוגן, הנערה המתאימה.

השאלה: שדכן שהלל בחור ולקח אחריות שהוא בחור מצוין והתברר שהבחור עם הארץ, האם חייבים לשלם לשדכן?

יט. דף ה. סוכר שנמצא בו נמלים.

נתבאר בגמ' הנס שנעשה לישראל שגילו את החיטים שבכתלים ובחורי הנמלים.

השאלה: בחור שהשאיר את חבילת הסוכר של הכולל פתוחה ביום קיץ ונתמלאה נמלים, האם חייב לשלם?

כ. דף ו. ברכה על רעמים הנשמעים בחודש אייר.

נתבאר בגמ' זמן היריה והמלקוש, ובספרי החסידות כ' שגשם שיורד בין פסח לשבועות יש בו סגולה לרפואה.

השאלה: רעמים שנשמעו בחודש אייר (עד) האם מברכים עליהם או דהוי מין קללה?

כא. דף ז. עקירת עץ פרי שניטע בבית קברות.
נתבאר בגמ' כי האדם עץ השדה, ויש איסור לכרות עץ פרי וכמו כן באדם.

השאלה: עץ פרי שנטעה אמא ששיכלה את בנה, ליד קבר בנה, האם מותר לעקור אותו, בכדי

שאלת החודש

מתוך פניני הדף מס' 96

א. מעשה בזוג שנישאו, ואב החתן התחייב לשלם את כל הוצאות החתונה בתנאי שהמעטפות יגיעו אליו, בסיום החתונה כשפתחו את הכספת, גילו מעטפות רק מצד החתן, ומעטפה בודדת מצד הכלה, אולם כלי בית ומתנות מצד הכלה היה לרוב, התברר שא' ממשפחת הכלה, דאג שכל המעטפות יגיעו אליו, ואח"כ העבירם לזוג, האם האב יכול לתבוע לקבל לידיו את המעטפות?

ב. מעשה בזוג שנישאו, והורים התנו ביניהם, שהמעטפות ילכו לזוג, חלק מהידידים הקרובים לאב החתן, נתנו לו מעטפות בשבוע לאחר החתונה ואמרו לו, זה בשבילך! האם ראשי לקחת את זה להוצאותיו?

תשובת הרבנים: יכול לתבוע מבני הזוג לקבל את המעטפות לידי.

נימוקים: יש לחייבם עפ"י המבואר בשו"ע חו"מ (רכה) כל תנאי שבממון קיים, ומכיון שכל מה שהתחייב זה על דעת שהמעטפות יגיעו אליו, ואין המשפט "זה בשבילך" יכול לבטל את התנאי שביניהם, ומעטפות שהגיעו לאחר החתונה יש לבדוק את נוסח הברכה ועפ"י לשייך את המעטפות אל הנמען.

א. הזיק סמל של מכונית יקרה איך יעריך את תשלום נזקו?

ב. שכר דירה שבנו אותה מתחת לקרקע, והאינסטלציה מורכת ממשאבה, ומחמת מגבונים שנזרקו, התקלקלה המשאבה, האם יכול לטעון למשכיר, לא אמרת לי שאסור לזרוק מגבונים?

ג. שכח את ה"חופשי חודשי" בבית האם רשאי להשתמש עם של חברו?

ד. קייטרינג הוזמן לשמחה שהתקיימה בחג השבועות, האוכל היה מצוין, אולם המנה האחרונה היתה מקולקלת, כל המסובים קבלו קלקול קיבה והקיאו את האוכל, האם חייב לשלם על האוכל? האם בעל השמחה יכול לדרוש פיצוי עבור עוגמת נפש? והאם יצאו ידי חובת סעודה ביום טוב?

פניני דחיי

א. שלח את בנו המחלל שבת, אך שומע בקול אביו, להטביל כלי, האם ניתן לסמוך עליו שעשה שליחותו?

ב. תוכי שנולד בערב שבת וצריך לאחוז אותו ביד ולהאכילו האם מותר?

ג. אוננת שלא קברו את אביה האם מדליקה נרות שבת בברכה?

ד. דבורים המוצצים מפרחים שיש בהם קדושת שביעית, האם הדבש קדוש בקדושת שביעית?

ה. אשתו עומדת ללדת, אם ישאר בבית כליל שבועות הוא ירדם, ואם ילך לביה"כ, יש סיכוי שתתקשר אליו אם תרגיש צירים, האם מותר לו ללכת ללמוד בביה"כ?

תשובה דו"ז

אדם שבא להתארח בליל שבת וראה לאחר תפילת ערבית דלי עם זירי פרחים, וקופה ליד הדלי, הוא לקח זר, ובמוצ"ש שלשל את הכסף לקופה האם נהג נכון?

השיבנו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א, יש להתיר, מדין מקח וממכר, שהרי נתבאר בשו"ע אור"ח (שז) שכל שלא מזכיר מידה או סכום מותר לקנות בשבת, ומדין חושן משפט, אף שהשו"ע חו"מ (שנטב) פסק שאסור לקחת מחברו דבר העומד למכירה אלא בתנאי שישלם לבעלים מיד ע"י שיזכה להם, אומנם כאן יש גילוי דעת שנוח למוכר שיקחו את הפרחים ע"מ שישלמו לו אח"כ מאשר שינוולו הפרחים עד מוצ"ש.

תשובה דחיי

שוכר שלא משלם שכירות, האם רשאי המשכיר לאסור עליו את הדירה בהנאה?

השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א, אם מעיקרא מהיום הראשון לא שילם והמשכיר מנדנד לו שישלם, יכול להדירו מדירתו כיון שהמקח והשכירות בטלים כמבואר בשו"ע (קצ"ז), אומנם אם בתוך זמן השכירות הפסיק לשלם, כ"י היש"ש (ב"ק,ה"ג) שנחלקו אם יכול לאסור בקונם בתוך זמן השכירו, ולגבי להקדיש בתוך הזמן לכו"ע אינו יכול להקדיש כיון שזה בבעלות השוכר.

נשג קמיה מרנן ורבנן, ברכת ישר כח, לכל אלו הנושאים ונותנים עמנו, ובראשם:

הגאונים הגדולים: הרב יצחק זילברשטיין, הרב שמואל פנחסי, הרב זלמן נחמיה גולדברג, הרב דוד אסולין, הרב אשר חנניה, הרב אברהם בן חיים, הרב שלמה שעיו, הרב שריאל רזנברג, הרב ציון בן אדיבה, הרב מנשה שוע, הרב אברהם חיים הרש, הרב משה כהניאן, הרב אליהו בר שלום, הרב גמליאל הכהן רבינוביץ, הרב יחיאל אליעזר קונשטט, הרב ירון אשכנזי, שליט"א.

בברכת "עוד ינובון בשיבה" להגדיל תורה ולהאדירה

שאלות ותשובות לגליון פניני הדף מס' 96

המשפט הביא חולקים, המחייבים ולכך יעשו פשרה ביניהם.

ש. האם מותר לאדם המחמיר שלא לפתוח בקבוק, לבקש מאדם המיקל לפתוח בקבוק בשבת?

ת. השיבנו הגה"ג יוסף שלמה עבאדי שליט"א, יש להתיר, כיון שהכלל בזה הוא אם האיסור מצד הדין, אין להורות לחברו שיעשה בשבילו אולם אם האיסור הוא משום חומרא שהחמירו יש להתיר זאת, ומפורסמת הנהגתו של הגר"י פישר צ"ל שהיה מגיע לשמחה ופותח את הבקבוקים בעצמו להראות שזה מותר.

ש. האם עדיף להימנע מלכתוב ע"ג עלון אזהרה הנ"ל, מכיון שאנשים עוברים וקוראים בשעת התפילה וקריה"ת?

השיבנו הגה"ג יוסף חיים מכלוף שליט"א, יש לכתוב אזהרה זו אף שיש הקוראים ומוטב שהיו שוגגים ולא יהיו מזידים מכל מקום בכדי שלא יחשב כמסייע בידי עוברי עבירה יש לכתוב אזהרה זו ע"ג העלונים.

שכך הרגילות למכור בקופסא והמחיר יותר זול.

ש. הפסיד יום ולילה ספירת העומר, האם ראשי לאכול חצי שעה לפני הספירה ללא ברכה?

השיבנו הגה"ג משה פנחסי שליט"א, שאין לאכול כשהגיע הזמן, אולם חצי שעה סמוך לזמן יש מקום להקל. וזה עפ"י מה שכ' הרמ"א (תפט"ד) וז"ל: כשיגיע הזמן אסורים לאכול, והמג"א תמה מדוע לא נאסר ח"ש קודם לכן כמבואר בשו"ע (רלב, ורלה) ותירץ כיון שיש לו זמן לספור כל הלילה וכל היום שלאחריו לא מחמירים כולי האי ומ"מ צ"ע עכ"ל. חזינון מהא שהמיקל בח"ש הסמוך לספירה יש לו על מה לסמוך, אומנם אין חילוק בין המחוייב בברכה לבין מי שהפסיד את הברכה.

ש. הזמין תזמורת לחתונה ובטלו והלה תבע לחייבו, ולבסוף ירד שלג באותו יום, ובין כה לא היה יכול לבוא, האם חייב לשלם?

השיבנו הגה"ג משה כהניאן שליט"א, יש לפטור עפ"י המבואר ברעק"א (חו"מ) (שלד) בשם תשו' הרמ"א שבכהאי גוונא פטור אומנם שער

ש. עשה שיפוצים, ועקר אילן של שכינו, ונטעו שוב, האם יש פיצוי כספי עבור מה שמצריך

למנות מנין עורלה מתחילה?

השיבנו מורינו הגה"ג יצחק זילברשטיין שליט"א, יש לפטור אותו מתשלומים, בדיני אדם, כיון שהזיק לו רק בגרמא, ואף שעשה הנזק בידי, מכל מקום הנזק אינו מידי אלא לאחר זמן, ואף בדיני שמים יש לפטור מכיון שפירות עורלה רשאי למכור לגוי, כמבואר בשו"ע י"ד (רצד, טו) ולכך הוא פטור.

ש. בא לקנות פירות הנמכרים בקופסא, ולקח את הפירות הרעים והחליפים ביפים כשהמוכר לא ראה, האם הוא גזל?

השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א, יש לחייבו תשלום עפ"י המבואר בחו"מ (רכט, ב) הבורר צרור אבנים מתוך גורנו של חברו חייב לשלם דמי חיטים כשיעור האבנים שהיו מעורבים בגורן, שהרי אילו לא היה מוציא, היה מוכר את התבואה יחד עם האבנים וזה דרך המוכרים, לכך יש לאסור להחליף מקופסא פירות רעים ביפים

ואזנר שליט"א חולק וסובר שהמכירה בטיילה, והגה"ג שלמה משה עמאר בקובץ פעמי יעקב (ניסן,סז,עמ' קיח) האריך בתשובה להתיר והסכים על ידו מרן הגרע"י זצ"ל, ולכך בהנאה יש להתיר לכו"ע ולגבי שתיתו המיקל יש לו על מה לסמוך.

הזמנה של מצוה

ברגשי גיל ושמחה

לומדי הדף היומי

בביה"ב 'אליהו הנביא'

מזמינים את הציבור להשתתף

במעמד סיום הש"ס

שיתקיים ביום שלישי

י"ב סיון תשע"ד

בשעה 8:00 בערב

במעמד גדולי ישראל שליט"א

הציבור מוזמן!

מעשה שהיה

דמעות של שמחה

הרב פירר הגיע לכותל עם עשיר גדול, עינם צדה יהודי בוכה בדמעות שלישי.

אמר הרב לעשיר: לכאן באים או לרפואה או לכלכלה, בא נעשה עסק, אם הוא צריך רפואה אני יעזור לו, ואם פרנסה אתה תהיה השליח.

נגשו ליהודי, הרב הניח יד על הכתף, ושאל האם אפשר לעזור? היהודי השיב בשאלה, כמה? ברפואה! אמר הרב, אני יכול לעזור, לא איני צריך רפואה כעת, בפרנסה? שאל הרב לא ב"ה על מה שישי! אז למה אתה בוכה? אלו דמעות של שמחה אתמול בתי נישאה לכן תורה, ועל כך אני שמח.

**הזוכה בהגרלה ע"ס 100 ₪
הרב אברהם מזרחי (צפת)**

**כל הזכויות שמורות
ככל שאלה בהלכה יש לפנות למורה הוראה**

**תשובות ניתן לשלוח לפקס 5817174 02
רח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים
pninyhadaf@gmail.com**

גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד
יאיר בן מיכל הי"ו בתושחי"ו אמן

כבוי, האם מותר לו לכבות באמצע העמידה?

השיבנו הגה"ג יוסף שלמה עבאדי שליט"א מותר לו לכבות אם עשויים לצלצל אליו, עפ"י המבואר במ"ב (צז,ז) שמותר להרים ספר שנפל באמצע התפילה. וכתב בשו"ת שערי יושר (א או"ח, ט) של הגה"ג אשר חנניה (שהקב"ה ישלח לו רפוי"ש במהרה בתושחי"ו) בשם מרן הגריש"א שמותר להפסיק טלפון המצלצל וכל שכן הכא שאם יצלצלו יפריע לכל הציבור, אומנם אם אינו טרוד בדרך כלל אין לכבות באמצע התפילה.

ש. ילדים מצאו ארון קודש ישן ולקחוהו למדרת ל"ג בעומר, האם מותר להם להציתו יחד עם שאר הקרשים?

השיבנו הגה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א שמותר להם, ועדיף שישרפוהו בנפרד ויגנזו את אפרו, עפ"י מה שכתב מרן הגריש"א בקובץ תשובות (ג, כח) בשם החוות יאיר (קסב) שיש לפדות ארון קודש ישן בדמים ולאחר מכן לשרפו בל"ג בעומר בהדלקת רשב"י, ורצוי לאסוף את האפר לגונזו.

ש. אדם המציעים לו בת של שוטר או פקח, שידוע באכזריותו כלפי המתחננים, שלא לקבל דו"ח, להימנע מלישאנה?

השיבנו הגה"ג ירון אשכנזי שליט"א אין מניעה מלישא את בתו מכמה טעמים, א) כיון שלא כ' שמי שלא מרחם אינו מזרעו של אברהם אבינו. ב)מה שאינו מרחם על המתחננים כיון שזו עבודתו, ואם ירחם על אוהביו וידידיו המלכות תיראה כפי שנראית היום. ג) בעניני חיי אדם שאנשים מזלזלים בהם יש לקנוס את העברייני, אלא אם המתחנן נמצא במצב בריאותי גרוע יש להתחשב בו, וכבר היה מעשה של אברך שהתמוטט ומת מול עיני השוטר ל"ע.

ש. תושב ארה"ב שיש לו דירה בים, ובחצר צומח עץ "שסק", ומחמת שאינו מתגורר כאן, הפירות נופלים ומרקיבים, האם מותר לטפס עם סולם מבחוץ, ולקטוף את הפירות?

השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שמותר לו לעלות ולקטוף בתנאי שלא יזיק לעץ או לענפיו, עפ"י המבואר בשו"ע חו"מ (רסא) לגבי קציעות בצד הדרך ותאנה שנפלה, כיון שהבעלים מפקיר זאת, וכאן יש לאמוד שדעת בעה"ב שיהנו מזה העולם, שהרי זה נהנה זה לא חסר.

ש. אדם שקנה ויסקי מ"הדיוטי פרי" לאחר הפסח, האם ניתן לסמוך על המכירה שלהם לגוי, ובו בזמן מוכרים חמץ בריש גלי?

השיבנו הגה"ג חיים שירי שליט"א שיש להתיר את הויסקי, עפ"י מה שכתב האג"מ או"ח (ד, צה) והליכות שלמה (פסח,ט) מי שמכר את חמצו ובעיצומו של הפסח מוכר חמץ לאחרים לא התבטלה מכירתו בשביל כך, אולם הגר"ש

ש. אברך פרסם במקומו תמורת תשלום, שהוא מחפש הסעה משכונה רחוקה למרכז העיר, ואף אחד לא התקשר, שבוע לאחר מכן הם פרסמו בטעות, ואכן נוצר קשר עם האברך, האם הוא חייב לשלם על הפרסום בטעות?

השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שפטור מלשלם, עפ"י המבואר בשו"ע חו"מ (רסד, ד) שאינו חייב לשלם מדין נהנה אא"כ ירד המהנה לשם קבלת שכר, וכאן שפרסמו בטעות לא ירדו לשם קבלת שכר, אלא עבור מה שסיכם עם הבעלים מראש, וכיון שסיכם לשלם על שבוע בלבד, פטור, ואף חיוב שכירות של מקום בעיתון אינו חייב אלא במתכוין.

ש. האם מותר להדליק גפרור, ע"י הצמדתו לפלטה דלוקה ביו"ט?

השיבנו הגה"ג יוסף חיים הלוי בירנבוים שליט"א הסכמת פוסקי זמנינו לאסור, מרן הגריש"א זצ"ל בס' אשרי האיש (ג, יד) ובשו"ת אול"צ (ג,ג) וכן משמעות דברי מרן הגרע"י זצ"ל חזו"ע יו"ט (עמ' נא) שמותר להדליק מגחלים עוממות, אולם מאפר חם אסור כיון שאין האש מצויה, ופלטה לא חשובה אש מצויה, משא"כ להדליק סיגריה מסיגריה חשוב אש.

ש. האם מותר להניח כלי בשבת תחת צינור מזגן שכאשר יתמלא הכלי ישפכו המים לגינה?

השיבנו הגה"ג משה כהניא שליט"א מותר להניח כלי ועדיף שימלאנו מעט מים מהברז וכך יכטלו מי המזגן בהם, שהרי הפוסקים נחלקו האם למים היוצאים מהמזגן יש דין מוקצה ונולד, ויילקו"י מצוות התלויות בארץ (עורלה, ב) היקל בזה עפ"י השו"ע (שלה,ד).

ש. גבאי שיש לו מפתחות ביהמ"ד, והלך לישון, ואנשים ממתניים להיכנס, האם מותר לבנו להקיצו?

השיבנו הגה"ג אברהם חיים הרש שליט"א שמותר להקיצו עפ"י המבואר בבאה"ט (יו"ד, רמ, טז) שלצורך מצוה מותר להקיץ את אביו, וכאן שמתוקף תפקידו אחראי לזה שביה"כ יהיה פתוח לתורה ותפילה, ולא דמי לדמא בן נתינה, ששם דאג לרווחת עצמו

ש. אדם שטעה ואמר את הקידוש של יו"ט ראשון ביו"ט אחרון של פסח, האם שהחיינו הוי הפסק?

השיבנו הגה"ג אהרן זאב חשין שליט"א דהוי הפסק וצריך לחזור ולברך ברכת בורא פרי הגפן, עפ"י מה שכתב בספרו חזקת אהרן (לג) וכ"כ בשו"ת מנחת פרי (גמח) אומנם בשש"כ (ב,מז,מג) כ' בשם הגרש"ז שאין זה הפסק כיון שבלי קידוש אסור לו לשתות את היין, וחשב שצריך לומר הוי כגביל לתורי, ונזכר שמכר את שורו, שלא הוי הפסק.

ש. התחיל להתפלל ונזכר שהפלאפון בכיסו לא